

המליאה החינוכית תש"ף 2019 שוויון זכויות חברתי בישראל

מטרות:

1. קיום מפגש דמוקרטי באסיפה עממית, בהשתתפות חלקי החברה הישראלית השונים, בו לכל נער ונערה, אישה ואיש יש את היכולת להשמיע את קולם ועמדתם, להסכים ולקיים מחלוקת דרך חיזוק המרכז המשותף.
2. קיום מחלוקת לשם שמיעת נושאים הנבחרים לאספה השנה: גבולות השיח ושוויון זכויות חברתי. זאת במטרה לחזק את מדינת ישראל היהודית דמוקרטית ולקרא למשתתפי האסיפה להידרש לאתגרי החברה הישראלית במשותף.
3. יצירת ההסכמה על מגילת העצמאות כמסמך מחייב המהווה את התשתית והבסיס לכינונה של ברית ייעוד משותפת לכלל החברה הישראלית ובמסגרת חיזוק המרכז המשותף והמשתף של החברה הישראלית.

לרצות להשפיע | להחליט ללמוד | לקבל ולהקשיב | להאמין בדרכי | לקחת אחריות | לבחור בעשייה

דגשים לפעולה/ יחידה: במגילת העצמאות נכתב: "מדינת ישראל... תהא מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונו של נביאי ישראל; תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין...". בחברה הישראלית קמות בתקופה האחרונה מחאות שונות ומגוונות הקוראות לצמצום השוויון ולתיקון העוול כלפי קבוצה כזו או אחרת בחברה הישראלית. אנו מבקשים לזהות את המכנה המשותף בין המחאות השונות, מתוך הבנה כי בכולן יש רצון לקבלת שוויון זכויות ולהכרה בהיותם חלק שווה ובלתי נפרד מהחברה הישראלית. הפגיעה בשוויון הזכויות עלולה להוות סכנה לדמותה היהודית-דמוקרטית של מדינת ישראל ושל החברה הישראלית. זאת כיוון שערך השוויון הינו ערך מהותי לדמוקרטיה ובסיס חיוני ליכולת ליצור חברה אחת בעלת מרכז משותף. עלינו לגבש את עמדתנו המשותפת בנוגע לחשיבות צמצום אי השוויון כחלק ממאבקינו על הדמוקרטיה.

מטרות חינוכיות:

1. משתתפי האסיפה יחשפו היבטים ומופעים שונים של אי שוויון בחברה הישראלית.
2. משתתפי האסיפה יזהו את הפגיעה בשוויון זכויות כפגיעה במהות הדמוקרטיה וכאי עמידה בבסיס ההסכמה של הקמת מדינת ישראל המבוססת דרך הקריאה במגילת העצמאות לשוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה ללא הבדל דת, גזע ומין.
3. משתתפי האסיפה ידונו בהשפעות של אי השוויון על כלל החלקים של החברה בישראל ויזהו את השאיפה לשוויון כשאיפה ליצור חיים טובים יותר לכלל החברה הישראלית. כמו כן, הם יבחנו את השאיפה לשוויון כדרך לחזק את יצירת המרכז המשותף של החברה הישראלית.

צפייה בסרטון הפתיחה

מילות פתיחה: שלום לכולם ולכולן, שמי _____ ברוכים הבאים וברוכות הבאות לאסיפה הישראלית! אני מאד שמחה ונרגשת להיות כאן הערב. יושבים כאן היום חניכי וחניכות כלל תנועות הנוער, ארגונים, שותפים בקואליציית "זוכרים את הרצח, נאבקים על הדמוקרטיה": מבוגרים וצעירים, אשר בחרו לקחת חלק בתהליך ההקמה של האסיפה הישראלית - אסיפה עממית, דמוקרטית, של כלל חלקי החברה. המפגש היום הוא יחודי מאוד לכולנו, מפגש עם האחרת מאיתנו, יהודים ערבים ודרוזים, דתיים וחילונים, חשוב לי שלכולם יהיה מקום במעגל זה. על כן נבקש להקשיב, לשמוע, לאפשר אחד לשנייה לדבר ובעיקר לכבד אחד את השנייה. (חשוב לאפשר לדוברי הערבית במעגל להתבטא בשפה הערבית ולתת מקום לתרגום).

סבב שמות קצר ומיני פרוטוקוליסט

קריאה משותפת של התקנון

לל"ז הצעה

18:00-18:25 פתיחה
18:25-18:40 מה קשור אלי
18:40-18:55 זיהוי מחאות ומאבקים לשינוי חברתי
18:55-19:10 שוויון זכויות חברתי ברוח מגילת העצמאות
19:10-19:30 מסכימים על מגילת העצמאות
19:30-19:45 עם מה אני יוצא ותמונה קבוצתית

הניחו במרכז המעגל 8 שלטים המציגים 8 מחאות שונות.

חלקו למשתתפים רצועות מדבקות של לבבות. כל לב מציג מידה שונה של עד כמה המחאה הזו קשורה אליי, עד כמה היא "בליבי" ככל שהלב מלא יותר, ככה המחאה הזו קשורה אליי יותר באופן אישי והיא יותר "בליבי". בקשו מהם לחתוך ולהדביק את הלב המתאים מבחינתם על כל אחת מהמחאות.

שאלו :

1. לפי מה החלטתם מה קשור אליכם ומה לא?
2. מישהו יכול לתת דוגמה על התלבטות שהייתה לו?
3. האם אי השוויון בהכרח קשור לכולנו ? באיזו מידה? למה כן? למה לא?

115 - זיהוי מחאות ומאבקים למען שוויון חברתי

חלקו את המעגל לרביעיות ובקשו מכל רביעייה לבחור את אחת המחאות בה ירצו לדון.

חלקו לכל רביעייה דף שאלות לניהול הדיון.

ודאו שבכל הרביעיות מתקיים דיון ער ומכבד, קחו חלק בדיונים השונים ושאלו שאלות שיעוררו את הדיון ויכוונו אותו למקום הנכון.

דיון ברביעיות:

1. האם ידעתם/שמעתם על המחאה הזו? מה אתם עוד מכירים עליה?
2. על מה הם מוחים? מה הם רוצים להשיג? מה הם רוצים שישתנה ולמה?
3. על מי האחריות לדעתכם לפתור את העוול שעליו הם מוחים?
4. האם לדעתכם יש קשר בין המחאה הזו למחאות האחרות שהופיעו במעגל?

115 - שוויון זכויות חברתי ברוח מגילת העצמאות

חזרו לשבת במעגל וקראו את הפסקה ממגילת העצמאות המתייחסת לשוויון החברתי

(חלקו למשתתפים דף אי3 מקופל ובו מופיעים מגילת העצמאות ולצידה נוסח ההצעה להסכמה - אליו תתייחסו אחר כך):

"מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקבוצ גלויות; תשקוד על פיתוח הארץ לטובת כל תושביה; תהא מושתת על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונם של נביאי ישראל; תקיים שוויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין; תבטיח חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות; תשמור על המקומות הקדושים של כל הדתות; ותהיה נאמנה לעקרונותיה של מגילת האומות המאוחדות"

שאלו :

1. ספרו על המחאה שבה דנתם, האם היא קשורה לשוויון? האם כל המחאות האלו עוסקות בשאיפה לשוויון?
2. לאיזה שוויון חתרו ושאלו בהקמת המדינה על פי מגילת העצמאות?
3. האם אתם מסכימים שכך צריכה להיות בנויה המדינה? החברה? למה זה חשוב שיהיה שוויון?
4. מה המשמעות של שוויון אם כולנו מאוד שונים אחד מהשנייה?
5. האם השוויון הזה מתקיים היום? אילו היבטים ומופעים של אי שוויון קיימים היום בחברה הישראלית?
6. אנחנו מתכנסים כאן בכיכר כדי לזכור את הרצח ולהיאבק על הדמוקרטיה. האם ובאיזה אופן משפיעה מציאות של אי שוויון על הדמוקרטיה?

120 - בוחרים לקרוא לפעולה ברוח מגילת העצמאות (בעמוד הבא)

אמרו: מגילת העצמאות היא מסמך מוסכם שנחתם במעמד הקמת מדינת ישראל. הוא תוצר של שיתוף פעולה בין אנשי ציבור ומנהיגים מכלל הציבורים שניהלו דיון ביניהם והחליטו ביחד על נוסח שמוסכם על כולם, למרות חילוקי דעות רבים. השנה, באסיפה הישראלית הרביעית, אנחנו רוצים לבחור במגילת העצמאות כבסיס משותף שכולנו מחויבות אליו. נקרא את נוסח ההצעה להסכמה.

חלקו למשתתפים דף 3A מקופל ובו מופיעים מגילת העצמאות ולצידה נוסח ההצעה להסכמה. בקש/י מאחד המשתתפים לקרוא את הנוסח:

אנו החתומים והחתומות מטה, המבטאים פנים מגוונים ושונים של החברה הישראלית, רואים במגילת העצמאות מסמך מחייב המהווה את התשתית והבסיס לכינונה של ברית ייעוד משותפת לכלל החברה הישראלית. אנו קוראים לכל אזרחי ישראל ואזרחיותיה, להצטרף אלינו לבניית מרכז משותף ומשתף לחברה הישראלית כולה.

שאלו:

- איך המחויבות המשותפת למגילת העצמאות יכולה לחזק את המרכז המשותף של החברה הישראלית?
- מה הכוונה למסמך מחייב? למה הוא מחייב אותנו? מה נדרש מאיתנו על מנת לעמוד במחויבות הזו? בחיים של כל אחד ואחת? בתנועה, בבית הספר, בשכונה?

הניחו במרכז המעגל את הפוסטר הגדול ואמרו: עלינו לבחור משפט מתוך מגילת העצמאות שיקדם את מטרותינו המשותפות, ברוח מגילת העצמאות. עם המשפט הזה נרצה להצטלם בסיום כדי לתעד את הבחירה המשותפת שלנו ולהצטרף לכל שאר המעגלים האחרים. המטרה היא ליצור ביחד, כלל משתתפי האסיפה הישראלית, אמירה משותפת וחזקה בנוגע למחויבותנו למגילת העצמאות ולקריאתנו למעשים ופעולות שיחזקו את החברה הישראלית ואת דמותה היהודית דמוקרטית של מדינת ישראל.

השתמשו בטוש העבה שברשותכם על מנת לרשום את המשפט שהקבוצה בחרה במקום המתאים בפוסטר.

(10 דק') בקשו מכלל המשתתפים לקחת דקה או שתיים לחשוב על תשובה לשאלה - מה אני מבין שנדרש ממני כדי לעמוד במחויבות הזו? עם מה אני יוצא מכאן? שאלה/מחשבה?

בקשו משניים או שלושה משתתפים לשתף את כולם במעגל

(5 דק') תמונה וסיכום

בקשו מהקבוצה להיעמד לתמונה קבוצתית כאשר אוחזים בפוסטר ובמגילת העצמאות.
(אם לא הספקתם לכתוב - הצטלמו רק עם מגילת העצמאות)
צלמו את הקבוצה. ודאו שהתמונה ברורה ובקשו לצלם שוב במידה ולא.

למדריכים: במידה ולא הספקתם/הצלחתם להסכים על משפט, יש להצטלם בתמונה קבוצתית עם פוסטר "הסכמנו על מגילת העצמאות". ההסכמה העיקרית והחשובה היא ביחס למגילת העצמאות באופן כללי.

סיכום

אמרו לסיכום: מטרת האסיפה הישראלית הרביעית תש"ף היא לברר את ההסכמות המשותפות בנוגע לאחריות על שמירה על גבולות השיח וקידום השוויון החברתי בישראל. שני נושאים אלו, נובעים מתוך הסכמה בסיסית משותפת על מגילת העצמאות כמסמך מחייב, הקושר בין כלל חלקי וגוויי החברה הישראלית, יוצר מרכז משותף ומשתף. כעת כל מעגלי האסיפה מתכנסים יחד לטקס לזכרו של ראש הממשלה המנוח יצחק רבין ז"ל, הטקס יתאר את התקופה הקשה שקדמה לרצח. אנו מודעים לעובדה שיהיו תמונות ואמירות קשות לעיכול, ורואים חשיבות חינוכית עצומה בעמידה שלנו יחד מדי שנה ביום זה בו אנו מביאים את התמונות והקולות מהרצח. אנו בני הדור שנולד אחרי רצח ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל, הגענו לכאן כדי לכוון חברה בריאה וקשובה, חברה אחת רבת פנים שמסוגלת להידבר אחד עם השני בכבוד, גם בנושאים המורכבים והבווערים ביותר. באנו לכאן כדי לשאת על גבנו את המשימה הגדולה להתאסף יחד ולאחות את הקרע הגדול מאז הרצח. באנו לכאן לזכור את הרצח ולהיאבק על הדמוקרטיה.

